

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 19ης Δεκεμβρίου 2013*

«Προδικαστική παραπομπή — Προστασία των καταναλωτών — Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές — Οδηγία 2005/29/ΕΚ — Άρθρο 6, παράγραφος 1 — Έννοια του όρου “παραπλανητική πράξη” — Σωρευτικός χαρακτήρας των κατά την εν λόγω διάταξη προϋποθέσεων»

Στην υπόθεση C-281/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Consiglio di Stato (Ιταλία) με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 6 Ιουνίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Trento Sviluppo srl,

Centrale Adriatica Soc. coop. arl

κατά

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Borg Barthet (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, E. Levits και M. Berger, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Impellizzeri, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζήτησεως της 26ης Σεπτεμβρίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι Trento Sviluppo srl και Centrale Adriatica Soc. coop. arl, εκπροσωπούμενες από τον M. Pacilio, avvocato,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τους S. Varone και P. Garofoli, avvocati dello Stato,
- η Λιθουανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Kriauciūnas και τη V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Fehér και την K. Szíjjártó,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την L. Pignataro-Nolin και τον M. van Beek,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/EK, 98/27/EK, 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149, σ. 22).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των Trento Sviluppo srl (στο εξής: Trento Sviluppo) και Centrale Adriatica Soc. coop. arl (στο εξής: Centrale Adriatica), αφενός, και της Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (αρμόδιας αρχής για τη διασφάλιση της τηρήσεως των κανόνων του ανταγωνισμού και της αγοράς, στο εξής: AGCM), αφετέρου, σχετικά με εμπορική πρακτική των δύο αυτών εταιριών την οποία η AGCM χαρακτηρίζει ως «παραπλανητική».

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Η αιτιολογική σκέψη 7 της οδηγίας 2005/29 ορίζει μεταξύ άλλων ότι η εν λόγω οδηγία αφορά εμπορικές πρακτικές που αποβλέπουν άμεσα στον επηρεασμό των αποφάσεων των καταναλωτών σε σχέση με προϊόντα.
- 4 Κατά την αιτιολογική σκέψη 11 της ως άνω οδηγίας, αυτή θεσπίζει μια ενιαία γενική απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών.
- 5 Η αιτιολογική σκέψη 13 της εν λόγω οδηγίας έχει ως εξής:

«[...] Έτσι, η παρούσα οδηγία θεσπίζει μια ενιαία, κοινή γενική απαγόρευση η οποία καλύπτει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών. [...] Η γενική απαγόρευση έχει καταρτιστεί βάσει κανόνων για τα δύο είδη εμπορικών πρακτικών που είναι κατ' εξοχήν οι πλέον συνήθεις, δηλαδή τις παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές και τις επιθετικές εμπορικές πρακτικές.»

- 6 Η αιτιολογική σκέψη 14 της ως άνω οδηγίας έχει ως εξής:

«Επιδίωξη είναι οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές να καλύπτουν εκείνες τις πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της παραπλανητικής διαφήμισης, οι οποίες εξαπατούν τον καταναλωτή και τον εμποδίζουν να κάνει τεκμηριωμένη και, επομένως, αποτελεσματική επιλογή. [...]»

- 7 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο ε', της οδηγίας 2005/29, η «ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών» νοείται ως η «χρήση μιας εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε».
- 8 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο ια', της ως άνω οδηγίας, η «απόφαση συναλλαγής» νοείται ως η «απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το κατά πόσον, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει τίμημα πλήρως ή εν μέρει, θα κρατήσει ή θα διαθέσει προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος, είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι».
- 9 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε:

[...]

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος όπως είναι η διαθεσιμότητα [...]

[...]».

Το ιταλικό δίκαιο

- 10 Το νομοθετικό διάταγμα 206 περί του καταναλωτικού κώδικα (decreto legislativo n. 206 – Codice del consumo), της 6ης Σεπτεμβρίου 2005 (τακτικό συμπλήρωμα *GURI* αριθ. 162, της 8ης Οκτωβρίου 2005), περιλαμβάνει το άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο β, που παρεμβλήθη με το νομοθετικό διάταγμα 146, της 2ας Αυγούστου 2007, το οποίο μεταξύ άλλων μετέφερε την οδηγία 2005/29 στο εσωτερικό δίκαιο. Το άρθρο αυτό ορίζει τα εξής:

«Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει πληροφορίες μη ανταποκρινόμενες στην πραγματικότητα ή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι πράγματι ορθές, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή, όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, σε όλες τις περιπτώσεις, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε:

[...]

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος όπως είναι η διαθεσιμότητα, [...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 11 Η Trento Sviluppo διαχειρίζεται διάφορα μεγάλα καταστήματα σουπερμάρκετ στην επαρχία του Τρέντο (Ιταλία). Τα καταστήματα αυτά συμμετέχουν σε έναν όμιλο σουπερμάρκετ, τον COOP Italia, στον οποίο ανήκει και η Trento Sviluppo.
- 12 Η Centrale Adriatica παρέχει υπηρεσίες σε εταιρίες του ομίλου COOP Italia, στον οποίο ανήκει.

- 13 Τον Μάρτιο του 2008, η Centrale Adriatica διοργάνωσε εκστρατεία προσφορών σε ορισμένα σημεία πωλήσεως με την επιγραφή COOP Italia, στο πλαίσιο της οποίας ορισμένα προϊόντα προσφέρονταν σε προνομιακές τιμές.
- 14 Η εκστρατεία προσφορών διήρκεσε από 25 Μαρτίου έως 9 Απριλίου 2008. Το διαφημιστικό φυλλάδιο έκανε λόγο για «εκπτώσεις έως 50 % και πολλές άλλες ειδικές προσφορές».
- 15 Μεταξύ των προϊόντων που προσφέρονταν σύμφωνα με το διαφημιστικό αυτό φυλλάδιο σε τιμή ευκαιρίας περιλαμβανόταν και ένας φορητός υπολογιστής.
- 16 Στις 10 Απριλίου 2008, ένας καταναλωτής διαμαρτυρήθηκε στην AGCM ότι αυτή η εμπορική διαφήμιση ήταν κατά τη γνώμη του ανακριβής, διότι όταν επισκέφθηκε το σουπερμάρκετ του Τρέντο κατά τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς, αυτός ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν ήταν διαθέσιμος.
- 17 Κατόπιν της ως άνω καταγγελίας, η AGCM κίνησε διαδικασία κατά της Trento Sviluppo και της Centrale Adriatica λόγω αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, κατά την έννοια των άρθρων 20, 21 και 23 του νομοθετικού διατάγματος 206, της 6ης Σεπτεμβρίου 2005, περί του καταναλωτικού κώδικα. Η διαδικασία αυτή κατέληξε στην έκδοση, στις 22 Ιανουαρίου 2009, αποφάσεως επιβάλλουσας χρηματική ποινή στις δύο αυτές εταιρίες.
- 18 Η καθεμία από τις δύο εταιρίες προσέφυγε κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Περιφερειακού Διοικητικού Δικαστηρίου του Lazio), το οποίο απέρριψε και τις δύο προσφυγές.
- 19 Η Trento Sviluppo και η Centrale Adriatica άσκησαν εν συνεχεία αναίρεση κατά των αποφάσεων του ως άνω δικαστηρίου ενώπιον του Consiglio di Stato.
- 20 Το αιτούν δικαστήριο έχει αμφιβολίες ως προς το περιεχόμενο του όρου «παραπλανητική εμπορική πρακτική», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29. Διερωτάται συναφώς αν η οικεία εμπορική πρακτική πρέπει, για να θεωρηθεί παραπλανητική, να πληροί την προϋπόθεση του τελευταίου μέρους της εισαγωγικής περιόδου του ως άνω άρθρου 6, παράγραφος 1, κατά το οποίο αυτή η εμπορική πρακτική πρέπει να είναι ικανή να επηρεάσει την απόφαση συναλλαγής του καταναλωτή. Το αιτούν δικαστήριο προβληματίζεται αν η προϋπόθεση αυτή προστίθεται στις δύο εναλλακτικές προϋποθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο μέρος της ως άνω εισαγωγικής περιόδου, δηλαδή το να είναι οι πληροφορίες που παρουσιάζονται εσφαλμένες ή να ενδέχεται να εξαπατήσουν τον καταναλωτή, ή αν η εν λόγω προϋπόθεση στοιχειοθετεί περαιτέρω περίπτωση παραπλανητικής εμπορικής πρακτικής.
- 21 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το ερμηνευτικό πρόβλημα του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29 ανάγεται στις αποκλίσεις μεταξύ των γλωσσικών αποδόσεων της εν λόγω οδηγίας. Ειδικότερα, το ιταλικό κείμενο (στο οποίο χρησιμοποιείται η έκφραση «e in ogni caso») και το γερμανικό κείμενο (στο οποίο χρησιμοποιείται η έκφραση «und [...] in jedem Fall») φαίνονται να αναφέρονται σε γενική διάταξη βάσει της οποίας το γεγονός και μόνον ότι μια εμπορική πρακτική ενδέχεται να επηρεάσει την απόφαση συναλλαγής του καταναλωτή αρκεί για τον χαρακτηρισμό της ως παραπλανητικής. Αντιθέτως, το αγγλικό κείμενο (στο οποίο παρατίθεται η έκφραση «and in either case») και το γαλλικό κείμενο («et dans un cas comme dans l'autre») δημιουργούν την εντύπωση ότι παραπλανητική εμπορική πρακτική μπορεί να υφίσταται μόνον αν συντρέχει, αφενός, μία από τις δύο εναλλακτικές προϋποθέσεις που μνημονεύονται στο πρώτο μέρος της εισαγωγικής περιόδου του ως άνω άρθρου και, αφετέρου, η προϋπόθεση ότι η εμπορική πρακτική πρέπει να είναι ικανή να επηρεάσει την απόφαση συναλλαγής του καταναλωτή.

- 22 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Consiglio di Stato αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, και ειδικότερα το μέρος της εν λόγω διατάξεως στο οποίο χρησιμοποιείται, στην ιταλική γλώσσα, η έκφραση “e in ogni caso” την έννοια ότι, για να στοιχειοθετηθεί παραπλανητική εμπορική πρακτική αρκεί να υφίσταται έστω και ένα μόνον από τα στοιχεία του πρώτου μέρους της εν λόγω παραγράφου, ή η στοιχειοθέτηση της εν λόγω εμπορικής πρακτικής απαιτεί να υφίσταται και το περαιτέρω στοιχείο της ικανότητας της εμπορικής πρακτικής να χειραγωγήσει την απόφαση συναλλαγής του καταναλωτή;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 23 Με την απόφασή του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν μια εμπορική πρακτική πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παραπλανητική», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, απλώς και μόνον διότι η πρακτική αυτή περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες ή διότι ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή, ή αν χρειάζεται επίσης η εν λόγω πρακτική να είναι ικανή να οδηγήσει τον καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 24 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29 προβλέπει ότι μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, κύρια χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 25 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι, έστω και αν το ιταλικό κείμενο χρησιμοποιεί την έκφραση «e in ogni caso» που, κατά το αιτούν δικαστήριο, αποτελεί διατύπωση εισάγουσα ένα είδος «ακροτελεύτιας ρήτρας» βάσει της οποίας το γεγονός και μόνον ότι μια εμπορική πρακτική ενδέχεται να στρεβλώσει την οικονομική συμπεριφορά του καταναλωτή αρκεί για τον χαρακτηρισμό της πρακτικής αυτής ως παραπλανητικής, πάντως το ισπανικό, το αγγλικό και το γαλλικό κείμενο του εν λόγω άρθρου 6, παράγραφος 1, χρησιμοποιούν αντιστοίχως τις εκφράσεις «y en cualquier de estos casos», «and in either case» και «et dans un cas comme dans l'autre». Παραπέμποντας ρητώς στις δύο περιπτώσεις που αφορούν τον παραπλανητικό χαρακτήρα της οικείας εμπορικής πρακτικής, οι τρεις αυτές τελευταίες γλωσσικές αποδόσεις καθιστούν φανερό ότι η εμπορική πρακτική πρέπει επιπλέον να οδηγεί τον καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 26 Κατά πάγια νομολογία, η διατύπωση που χρησιμοποιείται σε μια από τις γλωσσικές αποδόσεις διατάξεως του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής, ούτε μπορεί να της δοθεί, συναφώς, προτεραιότητα έναντι των άλλων γλωσσικών αποδόσεων. Ειδικότερα, μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν ασυμβίβαστη προς την απαίτηση ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Συνεπώς, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων μιας διατάξεως, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τη γενική οικονομία και τον σκοπό της ρυθμίσεως στην οποία εντάσσεται (βλ. αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 1998, C-149/97, Institute of the Motor Industry, Συλλογή 1998, σ. I-7053, σκέψη 16, και της 25ης Μαρτίου 2010, C-451/08, Helmut Müller, Συλλογή 2010, σ. I-2673, σκέψη 38).
- 27 Όσον αφορά, πρώτον, τη γενική οικονομία του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, υπενθυμίζεται ότι οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές, κατά την έννοια του άρθρου 6 της οδηγίας 2005/29, συνιστούν ειδική κατηγορία αθέμιτων εμπορικών πρακτικών τις οποίες απαγορεύει το άρθρο 5 της εν λόγω οδηγίας (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 23ης Απριλίου 2009, C-261/07 και C-299/07, VTB-VAB και Galatea, Συλλογή 2009, σ. I-2949, σκέψη 55, και της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, C-435/11, CHS Tour Services, σκέψη 37).

- 28 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 2, της ως άνω οδηγίας, μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας και στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή σε ό,τι αφορά το προϊόν (προπαρατεθείσες αποφάσεις VTB-VAB και Galatea, σκέψη 54, καθώς και CHS Tour Services, σκέψη 36).
- 29 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο ε', της οδηγίας 2005/29, ως «ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών» θεωρείται η χρήση μιας εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε. Εξ αυτού συνάγεται ότι, προκειμένου να είναι αθέμιτη μια πρακτική κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2005/29 πρέπει να είναι ικανή να οδηγήσει τον καταναλωτή στο να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 30 Εφόσον οι κατά το άρθρο 6 της οδηγίας 2005/29 παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές συνιστούν επιμέρους κατηγορία των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών του άρθρου 5, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, πρέπει κατά λογική συνέπεια να συγκεντρώνουν όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τον ως άνω αθέμιτο χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, το στοιχείο που αφορά την ικανότητα της πρακτικής να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του καταναλωτή, οδηγώντας τον σε λήψη αποφάσεως συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 31 Όσον αφορά, δεύτερον, τον σκοπό του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, διαπιστώνεται ότι η οδηγία θεμελιώνεται στο άρθρο 169 ΣΛΕΕ και αποβλέπει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με την προσέγγιση των διατάξεων των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Στην αιτιολογική σκέψη 7 της οδηγίας 2005/29 δηλώνεται ότι η οδηγία αυτή αφορά εμπορικές πρακτικές που αποβλέπουν άμεσα στον επηρεασμό των αποφάσεων των καταναλωτών σε σχέση με προϊόντα. Η αιτιολογική σκέψη 11 της ως άνω οδηγίας αναφέρει ότι αυτή θεσπίζει μια ενιαία γενική απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών. Από την αιτιολογική σκέψη 13 της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι τα δύο είδη εμπορικών πρακτικών που είναι κατ' εξοχήν οι πλέον συνήθεις, δηλαδή οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές και οι επιθετικές εμπορικές πρακτικές, δικαιολόγησαν τη λήψη ειδικών κανόνων για την καταπολέμησή τους. Κατά την αιτιολογική σκέψη 14 της ως άνω οδηγίας, η οδηγία επιδιώκει να καλύψει η έννοια των «παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών» τις πρακτικές οι οποίες εξαπατούν τον καταναλωτή και τον εμποδίζουν να κάνει τεκμηριωμένη και, επομένως, αποτελεσματική επιλογή.
- 32 Κατά συνέπεια, η οδηγία 2005/29 καθιερώνει, προς επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, γενική απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών οι οποίες στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών.
- 33 Εξ αυτού συνάγεται ότι προκειμένου μια εμπορική πρακτική να χαρακτηριστεί ως «παραπλανητική» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29 πρέπει μεταξύ άλλων να είναι ικανή να οδηγήσει τον καταναλωτή στο να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.
- 34 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται εξάλλου από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Ειδικότερα, από τη σκέψη 47 της αποφάσεως της 15ης Μαρτίου 2012, C-453/10, Pereničová και Perenič, και από τη σκέψη 42 της προπαρατεθείσας αποφάσεως CHS Tour Services προκύπτει ότι μια εμπορική πρακτική θεωρείται ως παραπλανητική, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, εφόσον η πληροφορία είναι παραπλανητική και ενδέχεται να οδηγήσει τον καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, χωρίς την πρακτική αυτή, δεν θα ελάμβανε.

- 35 Επιπλέον, προκειμένου να παρασχεθούν στο αιτούν δικαστήριο όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επίλυση της ενώπιόν του διαφοράς, πρέπει να προσδιορισθεί το περιεχόμενο του όρου «απόφαση συναλλαγής», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ια', της οδηγίας 2005/29. Ειδικότερα, στο μέτρο που, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η εμπορική πρακτική αφορά πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ενός προϊόντος σε προνομιακή τιμή εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, πρέπει να κριθεί αν προπαρασκευαστικές πράξεις μιας πιθανής αγοράς προϊόντος, όπως η μετακίνηση του καταναλωτή μέχρι το εμπορικό κατάστημα ή η είσοδος του σε αυτό, μπορεί να θεωρηθεί ότι στοιχειοθετούν αποφάσεις συναλλαγής, κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας.
- 36 Από το γράμμα του άρθρου 2, στοιχείο ια', της οδηγίας 2005/29 προκύπτει ότι η έννοια της «απόφασης συναλλαγής» ορίζεται κατά τρόπο ευρύ. Ειδικότερα, κατά τη διάταξη αυτή, απόφαση συναλλαγής είναι η «απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το κατά πόσον, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά». Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται συνεπώς όχι μόνον η απόφαση για την αγορά ή όχι ενός προϊόντος, αλλά και η απόφαση που συνδέεται άμεσα με αυτήν, μεταξύ άλλων η απόφαση εισόδου στο εμπορικό κατάστημα.
- 37 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας επίσης συνηγορεί υπέρ μιας τέτοιας ερμηνείας δεδομένου ότι, κατά την ως άνω διάταξη, η εν λόγω οδηγία ισχύει για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζόμενη με συγκεκριμένο προϊόν.
- 38 Στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει επομένως να δοθεί η απάντηση ότι μια εμπορική πρακτική πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παραπλανητική», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29, όταν η πρακτική αυτή, αφενός, περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες ή ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή και, αφετέρου, είναι ικανή να οδηγήσει τον καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Το άρθρο 2, στοιχείο ια', της ως άνω οδηγίας έχει την έννοια ότι στον όρο «απόφαση συναλλαγής» εμπίπτει κάθε απόφαση που συνδέεται άμεσα με την απόφαση περί αγοράς ή μη ενός προϊόντος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαινεται:

Μια εμπορική πρακτική πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παραπλανητική», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές»), όταν η πρακτική αυτή, αφενός, περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες ή ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή και, αφετέρου, είναι ικανή να οδηγήσει τον καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Το άρθρο 2, στοιχείο ια', της ως άνω οδηγίας έχει την έννοια ότι στον όρο «απόφαση συναλλαγής» εμπίπτει κάθε απόφαση που συνδέεται άμεσα με την απόφαση περί αγοράς ή μη ενός προϊόντος.

(υπογραφές)